ALGEMEEN • NATUUR & MILIEU • FINANCIËN • VERKEER & VERVOER • WATER, RECREATIE & ECONOMIE • ZORG & SOCIAAL BELEID • FRYSKE TAAL & CULTUUR

PvdA

Jaarverslag Steatefraksje 2015

www.pvdafryslan.nl

››› voorwoord ›››

Voorwoord

Het begin van 2015 stond in het teken van de verkiezingscampagne. Er is met veel enthousiasme en de inzet van gedreven vrijwilligers een mooie campagne gevoerd. De PvdA heeft alleen niet het resultaat behaald wat we zo vurig wensten, hoopten en eigenlijk, zo vind ik, ook verdienden. We gingen van elf naar zeven zetels. Dat was even slikken. De coalitieonderhandelingen die daarop volgden hebben er uiteindelijk niet in geresulteerd dat we in de college kwamen.

Dat betekende voor ons de oppositierol en het afscheid van Hans en Jannewietske, die de provincie Fryslân en de PvdA zulke goede diensten hebben bewezen. Daar kunnen we trots op zijn. Ik kan met een gerust hart zeggen dat, met de PvdA in het provinciaal bestuur, er veel werk verzet is en er mooie resultaten zijn behaald.

In het museum Belvédère heeft de fractie onlangs op een speciale manier afscheid genomen van Jannewietske en Hans. Hun plaatsen zijn ingenomen door Marja en Tjerk, twee enthousiaste en ervaren volksvertegenwoordigers. Hoe we de oppositierol oppakken, lezen jullie in dit jaarverslag. Ik ben trots op de inzet van de fractie het afgelopen jaar.

REMCO VAN MAURIK
Fractievoorzitter PvdA Steatefraksje

April 2016

Een nieuwe rol als oppositiepartij. Afscheid nemen van bekende gezichten. Er veranderde veel voor de PvdA na de verkiezingen op 18 maart 2015. Toch blijft de partij zich strijdvaardig inzetten voor een mooier, sterker en slimmer Fryslân. Of zoals lijsttrekker Jannewietske de Vries zei: "Dit is in nije tiid, wy moatte nije wegen sykje. Mar we moatte dy goede flow hjir hâlde."

Algemeen

Afscheid nemen en vooruitkijken

De laatste dag als Statenlid is een bijzondere dag. Na de verkiezingen namen Henni van Asten, Riek van der Vlugt, Ingrid Wagenaar, Jornt Ozenga, Jouke van der Zee en Joy Kisoenpersad op 25 maart voor de laatste keer plaats in de statenbankjes. Op die dag kregen ze de lof en eer die ze verdienden voor hun inzet en gedrevenheid. Tijdens een terugblik zei Remco van Maurik: "De afgelopen vier jaar hebben we onze beloftes waargemaakt en knopen doorgehakt. In de tijd dat Nederland door de crisis op slot zat, hebben wij het aangedurfd te investeren." Vooruitkijkend op de toekomst noemde hij wonen, werken, leren en recreëren als belangrijke speerpunten.

Kritisch over coalitieakkoord

Met een nieuw college komen er nieuwe plannen op tafel. In een eerste reactie op het nieuwe coalitieakkoord zei de PvdA dat het meer op een opsomming van losse wensen en verlangens leek dan een visie voor de toekomst. Toen de coalitie na het zomerreces met het uitvoeringsprogramma kwam, werd deze als een herhaling van het coalitieakkoord betiteld. Waar de PvdA specifiek teleurgesteld over was, was dat het nieuwe college zich geen doel stelde om banen te creëren. Ook de financiële onderbouwing vond de fractie teleurstellend. Tijdens het debat zei Remco van Maurik: "De uitgaven van dit nieuwe college zijn fors. Er komt een extra greep in de Nuon-gelden en de vrije reserve van meer dan 150 miljoen. Dat is niet de manier waarop wij willen omgaan met onze pake- en beppe-gelden."

Vechten voor werk, onderwijs en zorg

Het afgelopen jaar maakte de PvdA zich opnieuw sterk voor het behoud van belangrijke instanties. Zo was ziekenhuis De Sionsberg begin januari nog een belangrijk issue. "De inwoners van Dokkum en omgeving verdienen bereikbare kwaliteitszorg", zei Douwe Hoogland. Vervolgens kwam de PvdA meerdere malen in actie voor het behoud van banen bij de rechtbank, het gerechtshof en de Belastingdienst. Door bezuinigingen en reorganisaties stonden duizenden banen op het spel. En toen eind november bekend werd dat er voorlopig geen volwaardig Friese universiteitscampus komt, was ook dit aanleiding voor oppositie. "Bizar", noemde Remco van Maurik het nieuws. "Het is een buitengewoon droevige ontwikkeling."

'Red de vluchtelingen'

"We moeten als Europa de handen ineen te slaan. We moeten ervoor zorgen dat vluchtelingen worden gered in plaats van dat ze verdrinken." Dat zei Wanda Ottens in april tijdens de gewestelijke jaarvergadering van de Friese PvdA. Met een motie riep ze haar partijgenoten op zich uit te spreken voor het redden van de vluchtelingen en tegen mensensmokkel. Als reactie riep de PvdA Statenfractie, samen met de ChristenUnie, alle politieke fracties op om mee te denken hoe de provincie de gemeenten kan helpen bij de opvang van vluchtelingen. "We willen dat er nú actie wordt ondernomen", verklaarde Remco van Maurik. "We zoeken naar een breed gedragen oplossing waardoor leegstaande gebouwen gebruikt kunnen worden voor tijdelijke huisvesting."

▲ *Naast het stellen van Statenvragen werd er door de PvdA voor het gerechtshof in Leeuwarden gedemonstreerd voor het behoud van de rechtbankbanen.*

Tomeloze inzet

Jannewietske de Vries en Hans Konst vertrokken eind 2015 uit de provinciale politiek. “Jannewietske heeft als gedeputeerde bewezen dat ze de visie en het doorzettingsvermogen heeft om successen te boeken”, zo blikte fractievoorzitter Remco van Maurik terug op de onderlinge samenwerking. “Het creëren van werk in crisistijd, het binnenhalen van culturele hoofdstad en de terugkeer van een universiteit naar Fryslân zijn hiervan slechts enkele voorbeelden. Wij gaan haar inspiratiekracht en haar tomeloze inzet absoluut missen.” Ook over de inzet van Konst was Van Maurik lovend. “Hans is altijd een bijzonder toegewijd en deskundig Statenlid en gedeputeerde geweest. Hij is verantwoordelijk voor prachtige resultaten. Het nieuwe Thialf, de Elfstedenhal in Leeuwarden en de Dairy Campus zijn daarvan klinkende voorbeelden.” De vrijgekomen zetels zijn ingenomen door Tjerk Voigt (36, Snakkerburen) en Marja van der Meer (45, Ingelum).

► *Voor Henni van Asten was haar afscheid als Statenlid extra speciaal. Omdat ze 12 jaar actief was in de provinciale politiek kreeg ze uit handen van Commissaris van de Koning John Jorritsma een lintje. Ze werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.*

▲ *Na bijna 12 jaar pakt Hans Konst zijn oude beroep als arts ouderengeneeskunde weer op. Hij gaat aan de slag bij Meriant in Wolvega en Heerenveen. Jannewietske de Vries nam na ruim 8 jaar afscheid en gaat als algemeen directeur de organisatie van de Floriade 2022 leiden.*

Er verandert veel op het gebied van natuur en landschapsbeheer. Met de nieuwe omgevingswet in aantocht worden de contouren van de plannen steeds duidelijker. Voor woordvoerder Douwe Hoogland is één ding duidelijk: "Efter it buro moat it belied útskreaun wurde, mar yn it fjild sjogge jo hoe 't belied wêze moat. Wat ek wichtich is, is dat de bern wer opgroeie mei en yn de natuer."

Natuur & Milieu

Kredieten voor muizenschade
Bij boeren in de Súdwesthoeke leefde begin dit jaar een belangrijke vraag: valt de schade door de muizenplaag onder ondernemersrisico of niet? Om geen boer tussen wal en schip te laten belanden bracht de PvdA de Kredietbank in stelling. "Een Friese boer wil zichzelf redden", verklaarde woordvoerder Douwe Hoogland, "maar met schade die kan oplopen tot 100.000 euro per bedrijf is dat moeilijk." Omdat de boeren ook gewoon ondernemers zijn konden zij gebruik van 'Ondernemersimpuls', een kredietregeling die in het kader van 'Wurkje foar Fryslân' voor Friese ondernemers is ingesteld. Hoogland noemde het een "makkelijk instapbare mogelijkheid" waarmee hij hoopte iedereen tegemoet te komen die door de muizenschade in de knel kwam.

Bescherm overstekende otters
De afgelopen jaren zijn er vele otters op Friese wegen doodgereden. Om de kans op nieuwe slachtoffers te verkleinen riep de PvdA begin juni op om snel maatregelen te nemen. Roel de Jong wilde weten waarom het college verder onderzoek noodzakelijk vindt, terwijl experts aangeven dat de belangrijkste knelpunten al sinds 2006 bekend zijn."Wêrom skytskoarret de deputearre der sa tsjinoan?", vroeg hij zich af. Enkele maanden later maakte de provincie bekend dat het 732.530 euro beschikbaar stelde om otterknelpunten aan te pakken.

Stoppen met gasboringen
Onder geen enkele voorwaarde nieuwe gasboringen. Dat was de kern van de breed gesteunde motie die de PvdA in januari indiende. "We moeten in Fryslân niet de dupe worden van bodemdaling", zei Hetty Janssen toen bekend werd dat Vermilion onderzoek deed naar nieuwe boringen bij Harlingen en Franeker. "De risico's zijn niet te overzien." De rest van het jaar heeft de PvdA deze boodschap veelvuldig herhaald. Zo vroeg het opheldering toen bekend werd dat de NAM een vergunning aanvroeg voor een boorkelder bij Blija. De PvdA kwam opnieuw in verzet toen olie- en gasbedrijf Tulip Oil bekend maakte te willen boren naar gas bij Terschelling. Of het Waddeneiland definitief van de boringen verlost is wordt medio 2016 bekend.

Omkeren bewijslast
Door te pleiten voor het omkeren van bewijslijst bij schade gaf de PvdA een vervolg aan de acties tegen nieuwe gasboringen. "Laat de gaswinbedrijven maar bewijzen dat zij niet de oorzaak van de schade zijn", oordeelde Douwe Hoogland. "Dat is beter dan dat de gedupeerden moeten aantonen dat het wel zo is." Directe aanleiding was het plan van het Rijk en Vermilion om tussen Oppenhuizen en Ried een aardgastransportleiding te leggen. De PvdA hoopt dat Oppenhuizen het laatste gasveld is dat in Fryslân in productie gaat. Voor het dorp en de omgeving zijn daarom goede voorzorgsmaatregelen noodzakelijk. Het aanpakken van de ongelijke posities tussen gasbedrijven en gedupeerden is daarbij de eerste stap.

▲ *Boer Sicco Hylkema (r.) was positief over de oplossing van de PvdA om met mkb kredieten de door muizenschade gedupeerde boeren te helpen.*

Anita Andriesen Prijs blijft

Het Friese landschap en de kwaliteit van ruimte beschreef wijlen gedeputeerde Anita Andriesen als ‘het goud van Fryslân’. De ruimte en het landschap als de ziel van de provincie en de mensen die erin leven. Toch verdwijnt het onderwerp steeds meer van tafel. Om dit tegen te gaan ging de PvdA met succes de discussie aan om de ‘Anita Andriesen Prijs’ te laten voortbestaan. De prijs zal de komende jaren aandacht voor ruimtelijke kwaliteit blijven stimuleren. Minder succesvol was de inzet voor ‘natuurinclusief boeren’ en een meerjarig onderzoek naar de biodiversiteit en leefbaarheid in Fryslân. Het leidde tot een felle confrontatie met gedeputeerde Johannes Kramer (FNP) die zich niet wilde laten overtuigen.

◄ *De PvdA wist begin november het voortbestaan van de Anita Andriesen Prijs voor ruimtelijke kwaliteit te garanderen. Het lukte Douwe Hoogland jammergenoeg niet om gedeputeerde Johannes Kramer (FNP) te overtuigen van het belang van langdurig onderzoek naar biodiversiteit.*

Globaal, weinig concreet en een gebrek aan ambitie. Zo omschreef de PvdA de provinciale begroting voor 2016. "Het zijn oude plannen in een nieuw jasje", zei woordvoerder Hetty Janssen. "Wat ontbreekt zijn duidelijke plannen die kansen bieden." De PvdA stimuleerde de coalitie om de voorstellen aan te scherpen. Janssen was uitgesproken kritisch en presenteerde eigen initiatieven.

Financiën

Goed werkgeverschap
De PvdA stimuleerde de provincie afgelopen zomer om haar schoonmakers, kantinepersoneel en afdelingssecretaresses weer in eigen dienst te nemen. "Deze medewerkers verdienen dezelfde rechten en plichten als hun collega's in provinciale dienst", verklaarde Hetty Janssen. Goed werkgeverschap staat gelijk aan het opbouwen van gelijkwaardige arbeidsrelaties. "Het gevoel daadwerkelijk te werken voor de provincie is belangrijk. Het creëert onderlinge verbondenheid en vergroot het gevoel van verantwoordelijkheid." Tegelijk denkt de PvdA verder dan alleen het facilitair personeel. Medewerkers die bruggen en sluizen bedienen zijn via payrolling aan het werk. Ook van deze constructie wil de partij af.

'Eerst beleid dan geld'
Het college mag niet zomaar nieuw beleid uitvoeren. Plannen moeten eerst inhoudelijk beoordeeld worden. De PvdA hield in november en december vast aan het principe 'eerst beleid dan geld'. Het is een regel die al jaren een goed gebruik is in het provinciehuis. Hetty Janssen noemde het onbegrijpelijk dat er geld wordt vrijgegeven voor onderwerpen waar de Provinciale Staten zich inhoudelijk nog niet over hebben gebogen. "Het past niet in onze democratie. Kennelijk mogen we alleen meepraten over de grote lijnen." Het strookt ook niet met uitspraken van het college om de Staten overal bij te willen betrekken. Samen met andere partijen stimuleerde de PvdA het college om duidelijker en vollediger te zijn.

Vervuilers worden beloond
Twintig miljoen bezuinigen om geld weg te geven aan mensen met grote, zware, vervuilende auto's vindt de PvdA onterecht. Hetty Janssen verklaarde in november dat „het weggeven van geld aan grote autobezitters" niks oplevert. Het geld van het verlagen van de opcenten komt bij de verkeerde mensen terecht. De vervuilers worden beloond. Een ander gevolg van het verlagen van de provinciale motorrijtuigenbelasting is dat het vermogen van de provincie over vier jaar op is. Dat betekent dat na vier jaar de opcenten waarschijnlijk weer omhoog moeten. De PvdA kwam met een tegenvoorstel om het geld slimmer in te zetten door te investeren in innovatie en het energiezuinig maken van woningen.

Aanpakken topinkomens
Toen netbeheerder Alliander de wet normering topinkomens (WNT) probeerde te omzeilen wilde de PvdA van gedeputeerde Sander de Rouwe (CDA) weten wat hij ertegen kon doen. Hetzelfde deed de fractie toen verpleeg- en thuiszorgorganisatie Patyna de salarissen van haar toezichthouders verdubbelde. Bij Alliander was er volgens de PvdA sprake van een schijnconstructie. Hetty Janssen zei er het volgende over: "Zelfs als de salarissen niet in strijd zijn met de letter van de wet is het in ieder geval in strijd is met de geest ervan." Dat de toezichthouders van Patyna uiteindelijk afzagen van de bekritiseerde salarisverdubbeling vond de PvdA een goede zaak. "Het is goed dat de toezichthouders verantwoordelijkheid nemen", verklaarde Remco van Maurik.

▲ *De schoonmakers op het provinciehuis moeten zo snel mogelijk weer in provinciale dienst komen. Het past volgens de PvdA bij goed werkgeverschap.*

Wurkje mei of sûnder Fryslân?

De PvdA blijft kritisch over de bezuinigingen op het beleidsprogramma Wurkje foar Fryslân. De coalitie bezuinigde 100 miljoen euro en doopte het om in Wurkje mei Fryslân. Van enig overleg met de initiatiefnemers, de inwoners van Fryslân, was geen sprake. “Wurkje sûnder Fryslân was misschien een betere naam”, analyseerden Hetty Janssen en fractievoorzitter Remco van Maurik in september de gang van zaken. De PvdA stuurde een open brief aan het college om opheldering te krijgen over de gevolgen. “Waarom zoveel korten op een programma dat investeert in werk, talent en ondernemen en zelfs geld oplevert?” Omdat het niet mogelijk is de bezuinigingen te wijzigen probeerde de PvdA met concrete voorstellen het nog overgebleven geld alsnog doelgericht te besteden.

► *‘Wurkje foar Fryslân’ was het grootste economische programma uit de geschiedenis van de provincie. Het stimuleerde werk, talent en ondernemen in een tijd van crisis. De bezuiniging van 100 miljoen euro vindt de PvdA een gemiste kans. Het praktijkgericht opleiden wordt gedwarsboomd, zorgvuldig opgebouwde relaties met en tussen scholen worden uitgehold en belangrijke fondsen, bedoeld om de samenwerking met het Friese bedrijfsleven te verbeteren, verdwijnen.*

SINDS 1752

Provincie snoeit fors in plannen voor arbeidsmarkt

ATZE JAN DE VRIES

LEEUWARDEN Het provinciebestuur draait forse investeringen terug die bedoeld waren voor arbeidsmarkt en onderwijs. Daar is zeker 25 miljoen euro mee gemoeid.

Deze bestedingen vormden een onderdeel van het twee jaar terug afgesproken investeringsprogramma ‘Wurkje foar Fryslân’. De provincie stopte daar 300 miljoen euro in, geld dat afkomstig is uit de verkoop van aandelen in energiebedrijf Nuon.

Dat het nieuwe provinciebestuur, aangetreden na de verkiezingen van dit voorjaar, van plan is om eender de daarvan een nieuwe bestemming te geven, was al een poosje duidelijk. Een brief van deze week werpt licht op de ombuigingen.

De provincie wil zich ook niet langer binden aan concrete werkgelegenheidsresultaten. De ambitie om met het investeringsverhaal tot 2020 in totaal 2500 tot 5000 mannaren werk te scheppen is losgelaten.

Gedeputeerde Sander de Rouwe daarover: „Het is heel verleidelijk om met dat soort mooie getallen te komen en er goede sier mee te maken, maar dat is theoretisch en je weet niet hoe het uitvalt. Ik ben daar sceptisch over. Ik wil mensen niet voor de gek houden maar wil eerlijke antwoorden kunnen geven. Het gaat om intenties, niet om pretenties.”

De statenleden Retze van der Honing (GrienLinks) en Remco van Maurik (PvdA) zijn daar kritisch over. „Dat jo it noait presys sizze kinne, oké, mar it is net flink om gjin oantallen te neamen. Dat fyn ik bangelik”, zegt Van der Honing. Van Maurik oordeelt dat het nieuwe provinciebestuur „targetloos” aan het investeren is, want er gaan nog steeds grote bedragen de deur uit.

De Rouwe houdt wel vast aan een andere doelstelling van het investeringsprogramma: versterking van de economische structuur in Friesland. Er komt onder andere geld voor verdubbeling van de N381 bij Oosterwolde en een Friese ontwikkelingsmaatschappij.

Dit omvat ook een voorgenomen bijdrage aan wat de Elfde Faculteit heet, een vestiging van de Rijksuniversiteit Groningen in Leeuwarden. De onderhandelingen daarover lopen nog.

Gedeputeerde De Rouwe: Ik wil mensen niet voor de gek houden

Die investering in hoger onderwijs in Friesland past volgens Gedeputeerde Staten beter bij structuurversterking dan de nu geschrapte doelbedragen voor onderwijs en arbeidsmarkt. Het ging daarbij onder andere om scholing voor vacatures in de techniek en de zuivel, een betere aansluiting van het bestaande beroepsonderwijs en doorstroming van middelbaar naar hoger onderwijs.

Al met al gaat dit om ongeveer 25 miljoen euro van een gereserveerd bedrag van 33 miljoen euro. „Er gaat een onsje af”, zegt De Rouwe. Met dat geld was concreet nog niets gedaan. De provincie vindt nu dat de plannen van toen „erg door schieten”. De provincie heeft wel een rol in overleg met onderwijs en ondernemers, maar niet als financier van bestaand onderwijs. De Rouwe spreekt van „een college van bestuur zonder studenten”.

De PvdA vindt dat deze bezuinigingen juist leiden tot minder structuurversterking. Ook GrienLinks vindt dat de miljoenen nodig blijven voor de arbeidsmarkt. Er zijn veel stageplaatsen verloren gegaan in de techniek en de zorg. Provinciaal geld is nodig om die branches te helpen weer in nieuwe aanwas te investeren, zegt Van der Honing.

Gedeputeerde Staten schrappen verder een beoogd ‘Fund of Funds’ van 30 miljoen euro, bedoeld om samen met andere financiers innovaties aan te jagen binnen het Friese bedrijfsleven. Hetzelfde geldt voor potjes van 5 miljoen voor nieuwe bedrijfsvestigingen, 9 miljoen voor co-financiering van bedrijfsinvesteringen, 4.6 miljoen voor herbenutting van afvalstoffen en 5 miljoen euro voor nieuwe netwerkvorming binnen de watertechnologie.

Friese thriller in de Blokhuispoort

PvdA foar Fryslân (deel 1)

Ook het afgelopen jaar heeft de PvdA onder de noemer 'PvdA foar Fryslân' weer vele werkbezoeken gebracht aan lokale afdelingen. Door de hele provincie hebben onze politici bijzondere successen bekeken en problemen besproken. Een kleine impressie.

► Deel 1 (met de klok mee): Douwe Hoogland legt in Idzega (Súdwest Fryslân) zijn oplossing voor muizenschade uit / De laarzen zijn aangetrokken om de schade te bekijken / Tijdens een wandeltocht door de Leeuwarder binnenstad bespreken raads- en Statenleden actuele zaken / Op de dijk in Paesens bespreken Henni van Asten (l.) en Remco van Maurik het gastheerschap in Dongeradeel.

Het afgelopen jaar gingen de eerste delen van De Centrale As en de N381 richting Drenthe open. Voor de komende jaren wil de PvdA dat er minder geïnvesteerd wordt in asfalt en beton en meer in veiligheid. "Ik wil dat er over vier jaar geen onveilige oversteekplaatsen meer zijn", zei Wanda Ottens bij aanvang van haar tweede periode als Statenlid. "Ook wil ik me inzetten voor een goed ov-systeem."

Verkeer & Vervoer

Veilig naar school

Elk kind moet dezelfde kansen en mogelijkheden hebben op goed en goed bereikbaar onderwijs. Dat is alleen niet altijd het geval. "Er is grote ongelijkheid tussen schoolkinderen in de buitengebieden en die in meer stedelijke regio's", aldus woordvoerder Wanda Ottens. De PvdA gaf het nieuwe college daarom de opdracht om met actiepunten te komen om de voorzieningen rond scholen in buitengebieden te verbeteren. Specifiek gaat het om toegang tot snel internet, veilige oversteekplaatsen en beschikbaar en betaalbaar openbaar vervoer. Daarnaast vroeg de PvdA opheldering over het wel of niet bestaan van een overzicht van alle onoverzichtelijke en onveilige oversteekplaatsen langs provinciale wegen. "Of ze nu zes of zestien jaar zijn. Het is belangrijk dat kinderen veilig kunnen oversteken."

Toezicht op onderhoud

"It behear en ûnderhâld fan ús ynfrastruktuer is in kearntaak fan de provinsje, mar tal fan saken binne net op oarder", concludeerde Roel de Jong in mei uit het rapport 'Onderhoud provinciale infrastructuur' van de Noordelijke Rekenkamer. Kritisch was de PvdA over het achterblijven van het onderhoud aan de brug bij Donryp en de voortslepende vertraging bij het vervangen van de Stationsbrug in Franeker. Ook twijfelde De Jong over de veiligheid van de herinrichting van het kruispunt tussen de Gorredijksterweg en Schoterlandseweg in Jubbega. Positief was de PvdA over de aanpak van de N359 bij Lemmer, met name over de open houding van de provincie. Vanaf het begin maakte de PvdA zich sterk voor het betrekken van de omwonenden bij de plannen. De wijze waarop dit uiteindelijk is gebeurd is een voorbeeld voor toekomstige wegenprojecten.

De Nieuwe Afsluitdijk

De Afsluitdijk als locatie voor evenementen in het kader van Culturele Hoofdstad 2018. Aan het begin van het jaar presenteerde de PvdA dat idee met succes aan Provinciale Staten. "De dijk staat voor onze ambitie, lef en doorzettingsvermogen en als icoon is de Afsluitdijk bekend over de hele wereld", verklaarde woordvoerder Wanda Ottens. Het jaar 2018 is daarnaast een mijlpaal in de geschiedenis van de dijk. Het is dan precies 100 jaar geleden dat het parlement groen licht gaf voor de bouw. Volgens de PvdA is het belangrijk dat de aantrekkingskracht en veelzijdigheid van de Afsluitdijk benut worden. "De Afsluitdijk is een prachtige locatie voor bijvoorbeeld een marathon, voorstellingen, fotoprojecten of concerten."

▲ *Het vervangen van de Stationsbrug liep flinke vertraging op door een conflict tussen provincie en aannemer. De PvdA stelde vragen.*

Oog voor openbaar vervoer

De beschikbaarheid van openbaar vervoer is heel belangrijk. Het afgelopen jaar pleitte de PvdA tegen sta-treinen en streed het, met de ChristenUnie, voor een ov-kaart voor minderjarige Friese Mbo'ers. "Voor ouders zijn de dagelijkse bus- en treinritten erg duur", zei Wanda Ottens. "Dat sommige jongeren daarom niet voor een bepaalde opleiding kunnen kiezen mag daar absoluut geen gevolg van zijn." Verder vroeg toenmalig Statenlid Jouke van der Zee in januari aandacht voor innovatieve vormen van openbaar vervoer en droeg de PvdA een fiets- en voetgangersbrug voor als oplossing voor de te vervallen spoorwegovergang in Hurdegaryp.

Eerlijk loon voor eerlijk werk

Als je wilt weten wat er leeft in de bouw, dan ga je schaften met bouwvakkers en luister je naar wat ze te zeggen hebben. Remco van Maurik en Wanda Ottens bezochten in november de werkzaamheden aan De Centrale As in Garyp. Ze spraken er over eerlijk loon, de zware werkomstandigheden en het gebrek aan jongeren op de bouw. De PvdA vroeg gedurende het hele jaar aandacht voor schijnconstructies en financieel gesjoemel in de bouwsector. Berichten over uitbuiting bij provinciaal aanbestede projecten, waaronder de Haak om Leeuwarden, de Drachtsterweg en De Centrale As, waren reden om de acties van de provincie onder de loep te nemen. “De werknemers verdienen het loon waar ze recht op hebben. De provincie moet haar verantwoordelijkheid nemen en de misstanden rechtzetten”, verklaarde Van Maurik.

▲ *Samen met vertegenwoordigers van vakbond FNV luisterde de PvdA in Garyp naar de problemen op de bouw. Duidelijk werd dat de bouwvakkers oneerlijke concurrentie ervaren van collega’s uit Oost-Europa en Turkije. Ze verklaarden dat het probleem vooral zit in de grote verschillen in loon.*

Duurzaamheid op alle vlakken en versterking van onze economische structuur. Dat is de visie van de PvdA die fractievoorzitter Remco van Maurik eind september bij het debat over de uitvoeringsagenda „van hele grote betekenis" noemde. Doorzetten is het sleutelwoord bij het stimuleren van innovatie, ondernemerschap, toerisme en de aanleg van snel internet. Als provincie moeten we het goede voorbeeld geven.

Water & Recreatie

Hogere waterambitie

Het zwemwater in de buurt van ligplaatsen en havens is smeriger dan gewenst, zo bleek dit jaar uit metingen van het waterschap. De PvdA stimuleerde de provincie om door te pakken met het bestrijden van illegaal lozen van afvalwater. Wanda Ottens en Roel de Jong spraken zich ook kritisch uit over de ambitie van de provincie op het gebied van waterbeheer. Ze misten aandacht voor innovatie en watertechnologie. "Ambitie is lef tonen. Ambitie is visie uitdragen", benadrukten de woordvoerders. Verder maakte de PvdA zich enige zorgen over De Marrekrite, de organisatie die duizenden gratis aanlegsteigers onderhoudt. De Marrekrite doet volgens de PvdA goed werk, maar vindt het verstandiger om onderhoud te plannen dan dat er ad hoc oplossingen komen voor problemen.

Onderbelicht Waddenkustgebied

Het Waddenkustgebied langs de vaste wal heeft alle ingrediënten voor recreatie en toerisme. Het verdient een impuls vindt de PvdA. Wie nu aan de Wadden denkt, denkt vooral aan de eilanden en de Waddenzee. Het Waddenkustgebied blijft onderbelicht. De Duitse Waddenkust laat zien dat het voor toeristen een aantrekkelijk gebied is. Wanda Ottens pleitte daarom voor het inzetten van het Waddenfonds. Daarnaast wilde ze duidelijkheid over de verbreding en verdieping van de sluis bij Kornwerderzand op de Afsluitdijk. De PvdA blijft voorstander van de verbreding van de sluis, maar de provincie houdt zich angstvallig stil over het mislopen van belangrijke subsidies en het staken van gesprekken met het Rijk.

Economie

Ambitieuze ondernemers

De PvdA wil dat de provincie internationale kansen realiseert voor de vele ambitieuze Friese ondernemers. De vensters open voor gezonde bedrijvigheid en goed werk, dat blijft het doel. Over het aanvalsplan 'Internationaal Ondernemen' was de PvdA eind juni dan ook zeer positief. Over de 5 miljoen euro die wordt bezuinigd op de investeringsagenda van Drachten en Heerenveen was het minder te spreken. "De provinsje moat net iensidich in besuniging oplizze", zei Roel de Jong tijdens het debat. Hij vindt dat de provincie open en eerlijk moet handelen en de afspraken moet nakomen die het eerder met beide gemeenten maakte. De drie partijen gingen het samenwerkingsverband op basis van gelijkwaardigheid aan. Daar moet de provincie zich aan houden.

▲ *De PvdA vindt het onbegrijpelijk dat de provincie is gestopt met het stimuleren van de inname van afvalwater in havens.*

TTIP: onzekerheid en regeldruk

De PvdA vindt TTIP, een mogelijk vrijhandelsverdrag tussen de VS en Europa, een zeer slecht idee. "De toekomst van ons milieu, ons mkb en onze agrarische sector staan op het spel", zo schreef de fractie samen met de SP en GrienLinks in een open brief. De PvdA was *not amused* over het feit dat gedeputeerde Sander de Rouwe (CDA) het verzoek, om het verdrag met andere provincies in Brussel te bespreken, afdeed als een "moetje". Toenmalig woordvoerder Hans Konst zei: "Der leit wol deeglik in taak foar it provinsjebestjoer. Wy kinne de gefolgen derfan hjir fiele. It bringt ûnsekerhiid en rigeldruk mei har mei, ek foar it Fryske mkb."

PvdA

Paalrot

Het verzakken van de huizen aan de Noorderdwarsstraat in Grou zorgt voor financiële en emotionele problemen bij de bewoners. Het probleem zit in de funderingspalen. Sommige huizen zakten het afgelopen jaar door paalrot meer dan een centimeter, terwijl een millimeter al tot problemen kan leiden. Een bezoek aan de gedupeerde bewoners maakte duidelijk dat zeker achttien huizen gesloopt moeten worden. De bewoners komen hoe dan ook met een grote restschuld te zitten. De PvdA beloofde dat ze met klem de provincie zou oproepen om creatief naar een oplossing te zoeken. Tijdens de laatste vergadering van het jaar deed Wanda Ottens dit door hierover, namens alle politieke partijen, mondelinge vragen te stellen aan het college.

◀ *Bij de Noorderdwarsstraat is er sprake van een bijzondere situatie. De huizen moeten zodanig gerenoveerd worden dat het nieuwe huizen worden. De Grousters mogen, omdat het nieuwbouw is, alleen geen gebruik maken van een subsidie voor duurzaam bouwen. De PvdA blijft zoeken naar een creatieve oplossing.*

PvdA foar Fryslân (deel 2)

Ook het afgelopen jaar heeft de PvdA onder de noemer 'PvdA foar Fryslân' weer vele werkbezoeken gebracht aan lokale afdelingen. Door de hele provincie hebben onze politici bijzondere successen bekeken en problemen besproken. Een kleine impressie.

▶ Deel 2 (met de klok mee): Over 'Franeker Wadenpoort' werd de PvdA in het centrum van de Elfstedenstad bijgepraat / Marja van der Meer in gesprek met bewoners van zorgcentrum Nij Bethanië (Tzummarum) / Bij het bezoek aan Ooststellingwerf stond sociale werkvoorziening centraal / De rioolwaterzuivering van Leeuwarden was in december het decor van 'PvdA foar Wetter'.

Werken voor zorg, zorgen voor werk. Kort samengevat is dat waar de PvdA het afgelopen jaar op het gebied van zorg en sociaal beleid voor gestreden heeft. Of het nu gaat over loverboyslachtoffers, mantelzorgers of arbeidsbeperkten, alle kwetsbare groepen verdienen onze steun en aandacht. Gelukkig is er één ding dat we als Friezen heel goed kunnen: zorgen voor elkaar.

Zorg & Sociaal beleid

Aandacht voor arbeidsbeperkten

Dat iedereen mee kan doen in de samenleving en perspectief heeft op werk en inkomen vindt de PvdA van groot belang. De PvdA vroeg daarom aandacht voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. “Of het nu gaat om een uitkeringsgerechtigde huismoeder, een chronisch zieke pas afgestudeerde jongere, of een gedeeltelijk afgekeurde vijftigplusser. We moeten deze kwetsbare doelgroep blijven aannemen”, aldus woordvoerder Hetty Janssen. Specifiek wilde de PvdA dat gedeputeerde Michiel Schrier (SP) de behaalde resultaten van het zogenoemde social return-beleid deelt. Daarnaast wil de PvdA een speciale social return-paragraaf in het provinciale aanbestedingsbeleid zodat er extra banen, leerwerkplekken en stageplekken komen voor mensen met een arbeidsbeperking.

Mantelzorgers in het zonnetje

Valentijnsdag stond voor de PvdA in het teken van de mantelzorg. Samen met lokale afdelingen brachten de Statenleden bossen rozen langs bij mantelzorgers door de gehele provincie. Onder leiding van Jannewietske de Vries zette de PvdA de hardwerkende geliefden in het zonnetje en spraken ze met hen over wat ze nodig hebben. De Vries benadrukte dat er meer aandacht moet komen voor mantelzorgers die dag in, dag uit voor hun naasten zorgen en vooral ook voor de emotionele aspecten die hiermee samengaan. Ze zei: “Foarol dat lêste hat mear ympakt as dat je yn it foar betinke kinne. Dêrom fyn ik it fan belang dat mantelsoargers sjoen wurde. Net allinnich troch de freonen en famylje, mar ek troch de wurkjouwers.”

Hulp voor loverboyslachtoffers

Om de wachtlijst voor slachtoffers van loverboys weg te werken sloegen de PvdA, ChristenUnie en D66 de handen ineen. De partijen stelden voor om eenmalig geld beschikbaar te stellen voor een structurele oplossing, zodat de slachtoffers, meestal meisjes, niet opnieuw in de gedwongen prostitutie terechtkomen. “Hoe langer je wacht, hoe groter de kans dat deze jongeren opnieuw in de problemen raken. Ze verdienen onze steun”, zei Hetty Janssen. Dat de coalitiepartijen en vooral de SP het voorstel niet steunden was zeer tegenvallend. De PvdA noemde het onverteerbaar dat er nu geen directe oplossing komt voor de slachtoffers. “We zijn erg teleurgesteld over het gebrek aan inlevingsvermogen bij de coalitie.”

Jeugdzorg blijven ondersteunen

De provincie moet blijven bijdragen aan het oplossen van de knelpunten in de jeugdzorg. Dat was de boodschap van de PvdA, toen eind december het voorstel kwam om het geld te schrappen dat bedoeld was voor het oplossen van opstartproblemen en probleemgevallen. “De gemeenten en zorgaanbieders zijn nog niet eens een jaar gezamenlijk verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het is veel te snel om het geld nu al te schrappen. Er zijn nog genoeg knelpunten en wachtlijsten”, verklaarde Hetty Janssen verontwaardigd. “We moeten nu niet ineens onze handen ervanaf trekken.” Het waren de coalitiepartijen CDA, FNP, VVD en SP die de pogingen van de PvdA dwarsboomden om de zogenoemde knelpuntenpot nog minimaal een jaar beschikbaar te houden.

▲ *Met rozen en valentijnskaarten werden vele mantelzorgers verrast. De PvdA wil dat werkgevers flexibeler omgaan met mantelzorgers.*

Friese duurzaamheid

“Duurzaamheid gaat over mensen. Over onze kinderen.” Dat zei Diederik Samsom begin maart tijdens het Toekomstfestival, waar hij uit handen van Tjerk Voigt en Jannewietske de Vries het Friese plan voor duurzaam wonen ontving. Samsom sprak vol lof over de Friese duurzaamheid: “Fryslân is het land van de eerste windmolens, de eerste succesvolle zonnepaneelprogramma’s voor particulieren, het eerste biogasnet en de eerste zoet-zout-watercentrale.” Het afgelopen jaar richtte de PvdA deze aandacht voor duurzaamheid vooral op de kansen en mogelijkheden voor zonne-energie. Wanda Ottens presenteerde een tweetal voorstellen om het gebruik van zonnepanelen door mensen met een kleine portemonnee en de kennis over zonne-energie te stimuleren. “De PvdA kiest voor een fossielvrij Fryslân”, benadrukte Ottens.

◄ *Jannewietske de Vries ondertekende tijdens het Toekomstfestival het pamflet ‘De Groene Motor van het Noorden’. Onderdeel van deze ‘Groene Motor’ is het Friese woningplan ‘Wenjen foar Elkenien’. In dit plan schrijft de PvdA onder meer dat alle huurwoningen in 2018 energieneutraal moeten zijn.*

Meartaligens, each foar ús Fryske erfguod en it behâld fan Omrop Fryslân wiene dit jier op it mêd fan taal en kultuer ús spearpunten. Dêrneist bliuwe wy in grut foarstanner fan Kulturele Haadstêd en stride wy foar in moai programma wêr't elkenien oan meidwaan kin. It Frysk eigene stiet ús nei oan it hert, of sa't wy it ôfrûne jier faak sein hawwe: "It makket ús moaier, sterker en riker!"

Fryske taal & Cultuur

Kneppelfreed II

Toen het openbaar ministerie eind augustus bekend maakte dat de Makkingaster mestsilozaak in Almelo, en later in Zwolle, behandeld zou worden leidde dat tot veel ophef. De link met 'Kneppelfreed' werd al snel gelegd. Ook de PvdA vond het onbegrijpelijk dat een strafzaak met uitsluitend Friese betrokkenen niet in de Friese hoofdstad werd gehouden. "Ik kan het OM echt niet volgen", stelde fractievoorzitter Remco van Maurik. "Iedereen in deze zaak is Fries. Het moet gewoon in Leeuwarden." Ook Tweede Kamerlid Lutz Jacobi sprak zich duidelijk uit over de keuze van het OM. Ze zei: "It is tige ûnnoazel, ûnnedich en sûnder gefoel foar de minsklike emoasjes. Soks kin best yn Ljouwert, as jo mar wolle."

Zelfstandige Omrop

Het Frysk als tweede rijkstaal rechtvaardigt volgens de PvdA een bijzondere positie voor Omrop Fryslân in het nieuwe mediabestel. Een zelfstandige Omrop met een eigen redactie en een eigen hoofdredacteur was het doel. De reactie vanuit het provinciebestuur richting staatssecretaris Sander Dekker was alleen niet duidelijke en krachtig genoeg. De PvdA schatte de bereidheid van de staatssecretaris om de zelfstandige positie van Omrop Fryslân echt te verankeren groter in als de provincie er zelf extra geld in zou steken. "Geld betekent invloed", sprak woordvoerder Hetty Janssen. Om dit kracht bij te zetten probeerde ze, helaas zonder succes, een voorwaardelijke budget van 656.000 euro vrij te maken voor de regionale omroep.

'Dichter fan Fryslân'

Succesvol was het voorstel van de PvdA om een 'Dichter fan Fryslân' in het leven te roepen. Met het benoemen van een 'Dichter fan Fryslân' moet het belang van poëzie als kunstvorm de komende jaren onder de aandacht gebracht worden. "Er bestaan stadsdichters, er is een 'Dichter des Vaderlands', maar als provincie hebben we nog geen eigen dichter", lichtte Hetty Janssen het idee toe. Het plan is om om de twee jaar een publieke verkiezing te houden voor een 'Dichter fan Fryslân'. Na een voorselectie mogen alle belangstellende Friezen stemmen op hun favoriete dichter en de gedichten zal de provincie rechtenvrij publiceren.

Friese Open Monumentendag

Het voortbestaan van de jaarlijkse Open Monumentendag wordt door het afhaken van sponsoren bedreigd. Voor de PvdA was dit, na een succesvolle editie in 2015, reden om vragen te stellen. "Het zou doodzonde zijn als de Open Monumentendag verdwijnt", benadrukte Hetty Janssen. "Het heeft niet alleen toeristische aantrekkingskracht, maar ook een belangrijke rol bij het overdagen van onze Friese cultuurhistorie." Verantwoordelijk gedeputeerde Johannes Kramer (FNP) reageerde positief op het verzoek om te onderzoeken of een Friese Open Monumentendag mogelijk is als de landelijk georganiseerde dag verdwijnt. Hij deelde de mening dat het belangrijk is dat iedereen op een leuke en leerzame manier meer te weten kan komen over de Friese cultuur en geschiedenis.

▲ *Hetty Janssen noemde de terughoudendheid vanuit het college om de zelfstandige positie van Omrop Fryslân te verankeren met een provinciale bijdrage „onverstandig".*

Ils foar Fryslân

De Elfstedenhal was nog een bouwput toen Douwe Hoogland er begin februari, met toenmalig fractielid Jouke van der Zee, op inspectie ging. Samen met Bonne Stienstra van het stichtingsbestuur van de Leeuwarder ijshal spraken ze over het succes van 'Ils foar Fryslân' en het combineren van top- en breedtesport. Nog geen negen maanden later lag er ijs en opende Wim Weenk 'de laatste Elfstedenrijder van 1997' de nieuwe ijshal. Voor de PvdA was het ijssucces compleet toen in november ook de eerste fase van het vernieuwde Thialf werd afgerond. Wel blijft de PvdA hameren op een goede onderlinge samenwerking. Vooralsnog lijkt dit, net als de bouw van de ijsbanen, voorspoedig te verlopen.

▲ *Als groot voorstander van top- en breedtesport is de PvdA trots op de goede samenwerking tussen De Elfstedenhal en Thialf. Ook het contact met de Elfstedenvereniging verloopt goed. Zo zijn de deuren van De Elfstedenhal zelfs samen uitgekozen. Dit met het oog op de start een toekomstige Elfstedentocht.*

PvdA

Statenleden

REMCO VAN MAURIK
Fractievoorzitter

Woordvoerder financiën, bestuur & veiligheid

T: 06 – 10 92 07 56
E: r.vanmaurik@fryslan.frl

ROEL DE JONG
Statenlid

Woordvoerder economie, recreatie & toerisme

T: 06 – 46 17 30 32
E: roel.dejong@fryslan.frl

TJERK VOIGT
Statenlid

Woordvoerder Wadden, ruimte & wonen

T: 06 – 22 14 83 89
E: t.voigt@fryslan.frl

DOUWE HOOGLAND
Vicefractievoorzitter

Woordvoerder streekagenda's, duurzame dorpen & windenergie

T: 06 – 20 53 31 78
E: d.hoogland@fryslan.frl

WANDA OTTENS
Statenlid

Woordvoerder water, verkeer & vervoer

T: 06 – 24 30 01 84
E: w.ottens@fryslan.frl

HARRY BALGOBIND
Commissielid

Portefeuilles Europa, duurzaamheid, milieu, landbouw, natuur, duurzame dorpen, streekagenda's & windenergie

T: 06 – 21 43 00 11
E: h.balgobind@fryslan.frl

HETTY JANSSEN
Statenlid

Woordvoerder duurzaamheid, milieu, landbouw & natuur

T: 06 – 53 74 95 15
E: h.janssen@fryslan.frl

MARJA VAN DER MEER
Statenlid

Woordvoerder sociaal beleid & zorg, cultuur, taal, sport & onderwijs

T: 06 – 21 60 82 21
E: marja.vandermeer@fryslan.frl

Fractiebureau

PARTIJ VAN DE ARBEID
STEATEFRAKSJE FRYSLÂN

Tweebaksmarkt 52
8911 KZ Leeuwarden

T: 058 – 29 25 799
E: pvda@fryslan.frl

www.pvdafryslan.nl

twitter.com/pvdafryslan
facebook.com/pvdafryslan
youtube.com/pvdafryslanofficial

PvdA

Colofon

Tekst en vormgeving: Partij van de Arbeid Fryslân.

Foto's: Provinsje Fryslân (afscheid Jannewietske de Vries en Hans Konst / schoonmakers provinciehuis), Jurjen Meijer (demonstratie gerechtshof), Cees Kuipers (valentijnsactie mantelzorgers), Partij van de Arbeid Fryslân (overige foto's).

Vaker nieuws over de PvdA Steatefraksje ontvangen? Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief op fryslan.pvda.nl/blijf-op-de-hoogte of lees alvast het nieuws uit januari, februari, maart en april 2016.